

Het Tijdschrift in 2022

H.L. Van

Opnieuw hebben we een jaar meegemaakt getekend door COVID-19. Desondanks, in de ggz is het werk doorgegaan en hebben ontwikkelingen en vernieuwingen niet stilgestaan door de inzet van velen. Hart voor de patiënt, het lijkt soms slechts een slogan die het op een instellingsfolder goed doet. Maar het heeft ook een echte betekenis en we komen het voortdurend tegen. Zoals bij de medewerkers die we zien in de televisieserie *100 dagen in je hoofd*. Betrokken invoegend, authentiek. Zo goed dat de werkelijkheid van mensen met een ernstige psychiatrische stoornis vanuit dit perspectief voor het voetlicht wordt gebracht.

We kunnen het ook zien bij de verpleegkundigen in onze instellingen die ernstig verwarde en gesepareerde mensen nacht in, nacht uit trouw bijstaan. Bij psychiaters die door de wirwar van Wvggz-formulieren en bureaucratische dwangmatigheid contact weten te maken met de mens die lijdt onder de eigen achterdocht of onder het onbegrip van een ieder om hem of haar heen. Bij medewerkers in de jeugdzorg die blijven gaan naar huizen met 'complexe' gezinnen of 'risicovol ouderschap' en vastlopen in een harde realiteit van onmacht en opstapeling van tegenslag. U kent vast nog meer voorbeelden uit uw eigen omgeving.

Psychiatrische expertise kan helpen om al deze situaties iets verder te brengen en is soms essentieel om de juiste beslissingen te nemen. Empathie is daarbij niet alleen een voorwaarde in het contact met patiënten, maar ook in het contact met hen die in de frontlinie staan en met veel geduld en liefde hun beroep uitoefenen. Begrip voor allen met wie wij als psychiater in welke vorm dan ook samenwerken, het houdt de ggz gezond. Het verbetert de zorg voor wie dat nodig hebben.

Wat kunt u verwachten in 2022?

In het voorjaar hopen we dat de vernieuwde website in de lucht gaat. Daarmee creëren we mogelijkheden om makkelijker online toevoegingen aan artikelen te doen zoals een deel van de referenties of ingezonden reactie snel online te publiceren. Ook wordt het aantal pagina's in gedrukte vorm teruggebracht en gaan we naast een

zomernummer ook een winternummer uitbrengen. Dat levert een gewenste kostenbesparing op.

Themanummers zijn in de maak. In april over genetica en in het najaar over diversiteit. Artikelen die u de komende tijd kunt verwachten, zijn sowieso zeer divers: over religieuze stijlen en psychische klachten, het effect van chemotherapie op IQ, het nut van fysieke activiteit in de langdurige zorg, klinische behandeling van borderlinepersoonlijkheidsstoornissen, geestelijke verzorging en traumazorg en de herziene APA-richtlijnen over schizofrenie.

Afscheid

Geert Dom neemt na vele jaren actief te zijn geweest voor het Tijdschrift afscheid als plaatsvervangend hoofdredacteur. Wij zijn hem bijzonder erkentelijk voor zijn vermogen om tot wijze en bezonken oordelen over artikelen te komen, zijn ideeënrijkheid en zijn brede netwerk waar hij ons mee in contact kon brengen.

Geert bekleedt de eerste leerstoel Verslavingspsychiatrie in Vlaanderen. Vooral in zijn eerste redactionelen is dat merkbaar. Zo bepleit hij het belang om de patiënt met verslaving als arts te benaderen en om de verslaving veel meer onderdeel van de reguliere psychiatrie te laten worden. Een missie die wellicht nog niet geheel volbracht is. Echter, zijn stem werd geleidelijk van breder belang.

Hij maakte zich zorgen over de belangstelling voor de psychiatrie als beroepskeuze in Vlaanderen en biedt oplossingen aan. Diverser is zijn onderwerpkeuze als hij het heeft over een nieuw mediabeleid voor de psychiatrie en stelling neemt bij de veronderstelde relatie tussen terrorisme en psychiatrie (Dom 2008; 2010; 2011; 2013; 2017).

Nu Europa in, waar hij zich bestuurlijk gaat inzetten als voorzitter van de Europese psychiatrievereniging. Een eervolle positie en mooi dat deze rol door een psychiater uit het Nederlands taalgebied wordt bekleedt. Wellicht stimuleert het ons over de dijken van de Hollandse polder te klimmen of voorbij de horizonen van het Vlaamse 'vlakke land' te kijken. Zoals hij zelf in zijn

AUTEUR

Rien Van, psychiater, opleider psychiatrie, Arkin, directeur behandelzaken, NPI, onderdeel van Arkin, Amsterdam, en hoofdredacteur *Tijdschrift voor Psychiatrie*.

Correspondentie

Dr. Rien Van (rien.van@arkin.nl).

LITERATUUR

Dom G. Ontnuchterend maar hoopgevend! *Tijdschr Psychiatr* 2008; 50: 195-6.

Dom G. Vlaamse leerstoel Verslavingspsychiatrie; mooi, maar waar zijn de studenten? *Tijdschr Psychiatr* 2010; 52: 67-8.

Dom G. Psychiatrie, een aantrekkelijke beroepskeuze? *Tijdschr Psychiatr* 2011; 53: 793-6.

Dom G. Psychiatrie en de media; bedenkingen bij de DSM-5-introductie. *Tijdschr Psychiatr* 2013; 55: 467-9.

Dom G. Radicalisering, terrorisme en psychiatrie: een alternatieve waarheid? *Tijdschr Psychiatr* 2017; 59: 136-8.

Meynen G. Niet schaden. *Tijdschr Psychiatr* 2015; 57: 478-9.

Meynen G. Neurosciencefiction? *Tijdschr Psychiatr* 2017; 59: 454-5.

Meynen G. Een medische of een juridische stoornis? *Tijdschr Psychiatr* 2019; 61: 74-5.

Meynen G, Destoop M, van Delden JJM, e.a. Ethiek en psychiatrie. *Tijdschr Psychiatr* 2021; 63: 697-8.

laatste redactioneel in dit nummer schrijft: Europa is van meer invloed op de ggz dan we ons realiseren. Dat zal voorlopig zeker niet afnemen. Het was een genoegen met Geert samen te werken en we wensen hem veel succes in Europa.

Ook nemen we afscheid van *Gerben Meynen*. Hij zat 8 jaar in de redactie, vooral voor de forensische psychiatrie en de filosofie. Zijn laatste tour de force was het gasthoofdredacteurschap van het themanummer ethiek waarin hij duidelijk liet merken welke wegen hij met de ethiek wil inslaan. Zijn verdiepende en beschouwende insteek bleek ook in de redactionelen, bijv. over het belang van *primum non nocere*, waarom we als psychiater geen 'juridische stoornissen' behoren te behandelen en over de potentiële gevolgen van voorspellingen over gedrag vanuit hersenactiviteit (Meynen 2015; 2017; 2019; 2021).

Welkom

Marianne Destoop is de nieuwe plaatsvervangend hoofdredacteur. Marianne is al geruime tijd actief in de (kern-)redactie en het is goed dat we met haar benoeming de Vlaamse en Nederlandse inbreng in evenwicht houden. Een andere aanpassing in de redactie is dat *Chris Baeken* de boekenrubriek gaat versterken.

Daarnaast mochten wij dit jaar 4 nieuwe redactieleden verwelkomen:

Annemieke Dols is psychiater en senior onderzoeker bij GGZ InGeest, Amsterdam UMC, locatie VUmc. Zij is gepromoveerd op immuuntherapie bij borstkanker en melanoom in de VS en heeft verder als expertisegebieden bipolaire stoornissen, veroudering en neuro-psychiatrie.

Richard Bruggeman is psychiater bij het UMC Groningen, hoofd van het Rob Giel Onderzoek Centrum en hoogleraar Psychotische stoornissen. Zijn expertises zijn hierbij in het bijzonder cognitie, genetica en het beloop van psychosen. Daarnaast sociale inclusie van mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen.

Machteld Marcelis is psychiater bij het TOPGGZ-centrum Vroege Interventie Buitengewone Ervaringen (VIBE), opleider psychiatrie bij GGzE en hoogleraar Transdiagnostiek in de psychiatrie bij het MUMC+. Haar expertisegebieden zijn verder preventie, neurobiologie en gendersensitieve gepersonaliseerde zorg.

Zeno van Duppen is werkzaam als stafid en hoogleraar bij het Universitair Psychiatrisch Centrum van de KU Leuven. Hij promoveerde op een filosofische fenomenologische studie naar subjectiviteit en intersubjectiviteit bij schizofrenie. Hij zal zich in de redactie vooral richten op filosofie en psychiatrie, en psychotherapie.

Tot slot hopen de redactie en alle betrokkenen bij het Tijdschrift dat u een optimistisch en inspirerend 2022 mag ervaren!

Begrip voor allen met wie wij als psychiater in welke vorm dan ook samenwerken, het houdt de ggz gezond.